

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Sáringer József ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Rokonai Balázs ügyvéd által képviselt alperesek ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. március 3-án kelt 16.G.40.684/2006/31. számú ítélete ellen az alperesek részéről 32. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy az I. rendű alperest felperes felé terhelő perköltséget 34.000 (harmincnégyezer) forintra, a II. rendű alperest felperes felé terhelő perköltséget 155.500 (egyszázötvenötezer-öt száz) forintra leszállítja;

a III., IV., V., VI. rendű alperesek felperes felé fennálló perköltség-fizetési kötelezettségét mellőzi, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a III. rendű alperesnek 26.810 (huszonhatezer-nyolcszáz tíz) forint, a IV. rendű alperesnek 102.310 (egyszázkettőezer-háromszáz tíz) forint, az V. rendű alperesnek 46.010 (negyvenhatezer-tíz) forint, a VI. rendű alperesnek 60.830 (hatvanezer-nyolcszáz harminc) forint első fokú perköltséget.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 526.405 (ötszázhuszonhatezer-négyszázöt) forint le nem rótt kereseti illetéket, az alpereseket az állam felé terhelő kereseti illeték összegét az I. rendű alperes vonatkozásában 90.095 (kilencvenezer-kilencvenöt) forintra, a II. rendű alperes vonatkozásában 185.195 (egyszáznyolcvanötezer-egyszázkilencvenöt) forintra, a

III. rendű alperes vonatkozásában 36.840 (harminchatezer-nyolcszáznegyven) forintra, a IV. rendű alperes vonatkozásában 5.010 (ötezer-tíz) forintra, az V. rendű alperes vonatkozásában 39.685 (harminckilencezer-hatszáznyolcvanöt) forintra, a VI. rendű alperes vonatkozásában 16.770 (tizenhatezer-hétszázhetven) forintra leszállítja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek együttesen 104.290 (egyszáznégyezer-kettőszázkilencven) forint jogorvoslati perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes - vállalkozóként - az alperesekkel külön-külön átalánydíjas karbantartási megállapodást kötött, és keresetében a szerződésekbe foglalt fizetési kötelezettség megszegésére hivatkozva az I. rendű alperest 5.439.804 forint tőketartozás, 2.180.050 forint lejárt késedelmi kamattartozás és járulékai, a II. rendű alperest 6.143.777 forint tőketartozás, 6.291.568 forint lejárt késedelmi kamattartozás és járulékai, a III. rendű alperest 3.782.663 forint tőketartozás, 281.536 forint lejárt késedelmi kamattartozás és járulékai, a IV. rendű alperest 559.889 forint tőketartozás, 380.452 forint lejárt késedelmi kamattartozás és járulékai, az V. rendű alperest 5.208.898 forint tőketartozás, 109.922 forint lejárt késedelmi kamattartozás és járulékai, a VI. rendű alperest 2.812.552 forint tőketartozás, 204.544 forint lejárt késedelmi kamattartozás és járulékai, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Az elsőfokú bíróság a perben igazságügyi könyvszakértői bizonyítást folytatott le; a 2007. november 21-én beérkezett szakértői vélemény szerint az I. rendű alperest 2.754.092 forint tőketartozás, 684.134 forint lejárt tőkésített késedelmi kamattartozás, a II. rendű alperest 5.619.307 forint tőketartozás, 1.628.303 forint lejárt tőkésített késedelmi kamattartozás, a III. rendű alperest 1.112.242 forint tőketartozás, 202.992. forint lejárt tőkésített késedelmi kamattartozás, a IV. rendű alperest 160.580 forint tőketartozás, 25.735 forint lejárt tőkésített késedelmi kamattartozás, az V. rendű alperest 1.207.294 forint tőketartozás, a VI. rendű alperest 526.513 forint tőketartozás, 1.645 forint lejárt tőkésített késedelmi kamattartozás megfizetése terheli.

A felperes a fenti szakértői megállapításokat valamennyi alperes tekintetében elfogadta, és leszállított keresetében a szakértő által közölt tőketartozásokra, a 2007. október 31-ig lejárt tőkésített késedelmi kamattartozásokra, a tőketartozás és

a lejárt tőkésített kamattartozás után 2007. november 1-től a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű késedelmi kamatára támasztott igényt, valamint a 8/F/9. sorszámú megállapodásra alapítottan bruttó 1.500.000 forint ügyvédi munkadíj, 35.000 forint készkiadás, és az általa előlegezett 408.000 szakértő díj, mint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket; kérte az ítélet előzetesen végrehajthatóvá nyilvánítását.

Az alperesek sem a szakvéleményre, sem a módosított keresetre nem nyilatkoztak, a szakértői bizonyítás lefolytatását megelőzően előterjesztett 14/A/1. sorszámú érdemi ellenkérelmükben arra hivatkoztak, hogy a felperest 2007. március 24-ig 11.164.244 forint tőketartozás és 2.026.854 forint késedelmi kamattartozás illeti meg.

Az elsőfokú bíróság 2008. március 3. napján kelt 16.G.40.684/2006/31. számú ítéletével - az igazságügyi szakértői véleményben foglaltakat aggálytalanul elfogadva - a felperes módosított keresetének - az ügyvédi munkadíjra vonatkozó perköltség-igény kivételével - helyt adott, a Pp. 231. § d) pontjára alapított kérelmet elutasította.

Az elsőfokú bíróság a perköltséget a felperes által előlegezett 408.000 forint szakértői díj, bruttó 649.680 forintban megállapított ügyvédi munkadíj és 35.000 forint készkiadás figyelembevételével, mindösszesen 1.092.680 forintban állapította meg. A Pp. 82. § (2) bekezdésében foglaltakra utalással, valamint a felperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint kereseti illetékre figyelemmel az I. rendű alperest 262.243 forint perköltség, az állam felé 216.000 forint le nem rótt illeték, a II. rendű alperest 535.413 forint perköltség, az állam felé 441.000 forint le nem rótt illeték, a III. rendű alperest 109.268 forint perköltség, az állam felé 90.000 forint le nem rótt illeték, a IV. rendű alperest 21.854 forint perköltség, az állam felé 18.000 forint le nem rótt illeték, az V. rendű alperest 109.268 forint perköltség, az állam felé 90.000 forint le nem rótt illeték, a VI. rendű alperest 54.634 forint perköltség, az állam felé 45.000 forint le nem rótt illeték megfizetésére kötelezte, a felperes fentieket meghaladó keresetét elutasította.

A határozat indokolásában a perköltségre vonatkozó rendelkezése körében az elsőfokú bíróság kifejtette; a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján igényelt bruttó 1.500.000 forint ügyvédi munkadíj nem áll arányban sem a pertárgy értékével, sem a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel; a felperesi jogi képviselőnek csak négy tárgyaláson kellett megjelennie, melyből a harmadikat a szakvélemény hiányában a felek közös kérelmére elhalasztotta, és egyik tárgyaláson sem került sor időigényesebb bizonyítási eljárás lefolytatására. Emellett a felperesi jogi képviselő az ügy érdemére vonatkozó jogi okfejtést is tartalmazó beadványt háromszor terjesztett elő, a táblázati formátumú kamatkimutatásokat pedig a felperes törvényes képviselője készítette, mindezért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjat bruttó 649.680 forintban állapította meg.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ugyancsak a perköltség részét képezi a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés b) pontja alapján felszámított, a cégmásolatok beszerzése okán felmerült 35.000 forint készkiadás.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes alpereseket kötelezte - a Pp. 82. § (2) bekezdése figyelembevételével - a felperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000 forint kereseti illeték megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben a perköltségre és a le nem rótt kereseti illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezések részbeni megváltoztatását kérték.

A fellebbezésükben arra hivatkoztak, hogy a felperes szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványa sikertelen volt; az alperesek érdemi ellenkérelmében kimunkált 13.922.837 forinthez képest a szakértő csak 235.828 forinttal több tartozást állapított meg, így a Pp. 80. § (2) bekezdésébe ütközik az alperesek szakértői díj megfizetésére kötelezése, azt a felperesnek magának kell viselnie.

Az alperesek hivatkoztak arra, hogy a Pp. 25. § (4) bekezdése szerint a pertárgy értékébe a tőke számít bele, a kamat nem, az eredeti kereseti kérelemben szereplő tőkekövetelés összege 23.947.583 forint, a megítélt tőkeösszeg 11.380.028 forint. A megítélt tőkeösszeg után az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján járó 6 %-os eljárási illeték 682.802 forint, melyből a pernyertességre figyelemmel 217.000 forintot a felperesnek kell viselnie.

Az alperesek álláspontja szerint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja alapján kiszámított ügyvédi munkadíj bruttó 649.680 forint. Tekintve, hogy az eredeti kereseti kérelemben követelt tőkeösszegnek kb. 47,5 %-át ítélte meg az elsőfokú bíróság, így bruttó 308.598 forint ügyvédi munkadíj lenne reális, az ekörbeni perköltség igény ezen összegre történő leszállítását és a felperes kötelezését kérték az alperesek részére 576.877 forint + ÁFA első fokú ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Emellett az alperesek együttesen 58.000 forint fellebbezési illeték, valamint 38.574 forint + ÁFA ügyvédi munkadíj megfizetésére támasztottak igényt jogorvoslati perköltség címén.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes fő- és mellékköveteléseire vonatkozó ítéleti rendelkezéseket nem érintette, az elsőfokú bíróság ítélete ebben a körben a Pp. 228. § (1) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

Az alperesek fellebbezése döntően, az alábbiak szerint megalapozott.

Az alperesek a fellebbezésükben a pertárgy értékének a meghatározását sérelmezték, és az általuk állított pernyertességi-pervesztességi arány

figyelembevételével kérték a perköltség viselésére vonatkozó ítéleti döntés megváltoztatását.

Helytálló az alperes pertárgyérték számítására vonatkozó fellebbezési okfejtése; a Pp. 24. § (1) bekezdése szerint a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke az irányadó.

A Pp. 25. § (4) bekezdése értelmében a főkövetelés járulékai (kamat, költség stb.) az érték megállapításánál figyelmen kívül maradnak.

Tekintve, hogy a felperes az alperesekkel szemben tőketartozásra, annak késedelmi kamatára, valamint a perbeli tőketartozástól függő, tőkésített lejárt késedelmi kamattartozásra és annak késedelmi kamatára támasztott követelést, a Pp. 24. § (1) bekezdése és a Pp. 25. § (4) bekezdése alapulvételével a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített tőketartozások irányadók, a lejárt tőkésített késedelmi kamattartozások - járulékként - figyelmen kívül maradnak.

A pernyertesség-pervesztesség aránya a pertárgyérték - azaz a keresettel érvényesített követelés - és a megítélt követelés egybevetésével számítható.

Tekintve, hogy a felperes az egyes alperesekkel szemben önálló pénzkövetelést támasztott és nem együttes vagy egyetemleges marasztalásukat kérte, nem a fellebbezésben hivatkozott együttes pertárgyérték és a megítélt követelések együttes összege vetendő össze, hanem a pernyertesség-pervesztesség a felperes és az egyes alperesek vonatkozásában külön-külön vizsgálándó.

A fentiek szerint az első fokú eljárás során a pernyertesség-pervesztesség az alábbiak szerint alakult;

a felperes eredeti követelése az I. rendű alperessel szemben 5.439.804 forint, a megítélt követelés 2.754.092 forint, így a felperes 50 %-ban, az I. rendű alperes 50 %-ban pernyertes;

a II. rendű alperessel szembeni eredeti kereseti követelés 6.143.777 forint, a megítélt követelés 5.619.307 forint, így a felperes 91 %-ban, a II. rendű alperes 9 %-ban pernyertes;

a III. rendű alperessel szembeni eredeti kereseti követelés 3.782.663 forint, a megítélt követelés 1.112.242 forint, így a felperes 29,4 %-ban, a III. rendű alperes 70,6 %-ban pernyertes;

a IV. rendű alperessel szembeni eredeti kereseti követelés 559.889 forint, a megítélt követelés 160.580 forint, így a felperes 4 %-ban, a IV. rendű alperes 96 %-ban pernyertes;

az V. rendű alperessel szembeni eredeti kereseti követelés 5.208.898 forint, a megítélt követelés 1.207.294 forint, így a felperes 23 %-ban, az V. rendű alperes 77 %-ban pernyertes;

a VI. rendű alperessel szembeni eredeti kereseti követelés 2.812.552 forint, a megítélt követelés 526.513 forint, így a felperes 18 %-ban, a VI. rendű alperes 82 %-ban pernyertes.

Az elsőfokú bíróságnak a fent kifejtett pernyertességi-pervesztességi arányoknak megfelelően kellett - a pertársak eltérő perbeli érdekeltsége okán a Pp. 82. § (2)

bekezdése alapján - a peres feleket egymás felé, illetve a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az állam felé terhelő perköltség fizetési kötelezettségről határozni.

Tekintve, hogy a felperes egyik alperessel szemben sem ért el teljes pernyertességet, tévesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor az illetékfeljegyzési jog kedvezményét elnyert felperest le nem rótt kereseti illeték megfizetésére nem kötelezte. A fenti pernyertességi arány alapulvételével a le nem rótt kereseti illeték fizetési kötelezettség a felperes és az egyes alperesek viszonylatában az alábbiak szerint számítandó: az 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontjával megállapított maximum illeték összegét arányosítani kell azon illeték összegével, melyet - maximálás hiányában - a felperesnek a keresetére összesen le kellett volna rónia ($900.000/1.630.218 = 0,552073403$), a kapott arányszámot kell megszorozni azon illeték összeggel, melyet a felperesnek az adott alperessel szembeni követelésére figyelemmel le kellett volna róni, és az így adódó illeték összeget kell a pernyertességi arányban felosztani.

Így a felperes 90.095 forint, az I. rendű alperes 90.095 forint, a felperes 18.315 forint, a II. rendű alperes 185.195 forint, a felperes 88.460 forint, a III. rendű alperes 36.840 forint, a felperes 120.286 forint, a IV. rendű alperes 5.010 forint, a felperes 132.855 forint, az V. rendű alperes 39.685 forint, a felperes 76.394 forint, a VI. rendű alperes 16.770 forint illeték megfizetésére köteles. Ennek megfelelően az Fővárosi Ítéltábla a felperest mindösszesen 526.405 forint le nem rótt kereseti illeték megfizetésére kötelezte az állam javára, míg az egyes alpereseket terhelő ekörbeni fizetési kötelezettség összegét a fenti összegekre leszállította.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla a szakértői díj felperesi viselésére vonatkozó, a Pp. 80. § (2) bekezdésére alapított alperesi fellebbezési okfejtést; az a körülmény, hogy a szakértő által elfogadott követelés összege közelített az alperesek védekezésében levezetett követelés összegéhez, a felperesre vonatkozóan nem jelenti ezen bizonyítás sikertelenségét, a bizonyítás eredményéből következtetés volt vonható a kereseti kérelem részbeni megalapozottságára, így a szakértői díj is a pernyertesség-pervesztesség arányában viselendő perköltség.

A peres felekre jutó szakértői díj összege az alábbiak szerint számítandó; a felperes által előlegezett 408.000 forintot osztani kell az alperesek számával ($408.000/6 = 68.000$), az így kapott összeget kell a felperes és az adott alperes vonatkozásában - a közöttük fennálló pernyertességi-pervesztességi arány figyelembevételével - felosztani. Ebből következően az azonos pernyertességű felperesre és I. rendű alperesre - fejenként - 34.000 forint szakértői díj esik; a II. rendű alperesre 61.880 forint, a felperesre 6.120 forint, a III. rendű alperesre 19.992 forint, a felperesre 48.008 forint; a IV. rendű alperesre 2.720 forint, a felperesre 65.280 forint; az V. rendű alperesre 15.640 forint, a felperesre 52.360 forint; a VI. rendű alperesre 12.240 forint, a felperesre 55.760 forint, így a felperes mindösszesen 261.528 forint szakértői díjat visel, az alperesek mindösszesen 146.472 forint szakértői díjat tartoznak a felperes részére a fenti megosztás szerint megfizetni.

Az alperesek a fellebbezésükben nem tették vitássá az ügyvédi munkadíj bruttó 649.680 forintban és a készkiadás 35.000 forintban történő elfogadását, a fellebbezési kérelmükben - tartalmilag - az ekörbeni perköltségigény helytálló pernyertességi arány figyelembevételével történő felosztását, részükre az első fokú eljárásra ügyvédi munkadíj megítélését kérték.

A Pp. 75. § (2) bekezdésében foglaltakból következően az ügyvédi munkadíjat és a készkiadást a perköltséghez hozzá kell számítani, s tekintve, hogy a pernyertesség-pervesztesség részleges, továbbá az alperesek is jogi képviselővel jártak el, jogszerű az ekörbeni perköltségigény kölcsönös felszámítása, és célszerűségi indokok szólnak a szembeállítható követelések beszámítása mellett.

Ezen perköltség-igény számítása az alábbi; bruttó 649.680 forint ügyvédi munkadíj és 35.000 forint készkiadás együttesen - kerekítve - 685.000 forint, ez osztva az alperesek számával 114.166 forint. Az így kapott összeg osztandó fel a felperes és az adott alperes között a pernyertesség-pervesztesség arányában. A fenti számítás alapján a felperes és az I. rendű alperes azonos pernyertességük-pervesztességük okán egymásnak ügyvédi munkadíjjal nem tartoznak; a II. rendű alperes 10.274 forintot számíthat fel, a felperes 103.891 forintot, ez beszámítva a felperes javára eredményez - kerekítve - 93.620 forintot; a III. rendű alperes 79.916 forintot, a felperes 33.108 forintot számíthat fel, így a III. rendű alperesnek jár - kerekítve - 46.800 forint, a IV. rendű alperes 109.599 forintot, a felperes 4.566 forintot számíthat fel, így a IV. rendű alperesnek jár - kerekítve - 105.030 forint, az V. rendű alperes 87.907 forintot, a felperes 26.258 forintot számíthat fel, így az V. rendű alperesnek jár - kerekítve - 61.650 forint, míg a VI. rendű alperes 93.616 forintot, a felperes 20.549 forintot számíthat fel, így a VI. rendű alperesnek jár ügyvédi munkadíjként - kerekítve - 73.070 forint.

A fent részletezett, beszámítással adódó ügyvédi munkadíj összegébe ugyancsak célszerű beszámítani a szakértői díj összegét (kivéve az I. és II. rendű alperest, tekintve, hogy az I. rendű alperes esetében az egymást kioltó ügyvédi munkadíjakon felül az I. rendű alperest terheli a felperes felé 34.000 forint szakértői díj megfizetése, a II. rendű alperest pedig 61.880 forint szakértői díj megfizetésén felül 93.620 forint ügyvédi munkadíj megfizetése terheli), így a kölcsönös követelések egybevetésével a felperes a III. rendű alperesnek - kerekítve - 26.810 forintot, a IV. rendű alperesnek - kerekítve - 102.310 forintot, az V. rendű alperesnek - kerekítve - 46.010 forintot, a VI. rendű alperesnek - kerekítve - 60.830 forintot tartozik perköltségként megfizetni.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a - fent részletezett módon - részben megváltoztatta.

Az alperesek fellebbezése döntően eredményre vezetett; az I. és a II. rendű alpereseket terhelő perköltség összege lényegesen leszállításra került, a III., IV., V. és VI. rendű alperesek vonatkozásában pedig a Fővárosi Ítéltábla a felperes felé

fennálló perköltség fizetési kötelezettséget mellőzte, ebből következően a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az alperesek jogorvoslati perköltségre jogszerűen támasztottak igényt.

A Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 79. § (1) bekezdése szerint a fél javára az általa felszámítottnál több perköltséget megállapítani nem lehet. Ezen jogszabályi rendelkezésre, valamint arra figyelemmel, hogy az alperesek a fellebbezésükben együttesen támasztottak jogorvoslati perköltségre igényt, a Fővárosi Ítéltábla a felperest a fellebbezésben közölt 58.000 forint jogorvoslati illetékből és 38.574 forint + ÁFA ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség együttes megfizetésére kötelezte az alperesek javára.

A Fővárosi Ítéltábla a határozatát a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2008. szeptember 2.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró